

Jaarstukken 2023

5.5 Bedrijfsvoering

5.5.1 Bedrijfsvoering algemeen

Bedrijfsvoering houdt alle activiteiten in die de gemeentelijke organisatie in staat stelt duurzaam te presteren en maatschappelijke waarde te creëren. Denk aan personeelsbeleid, huisvesting, informatievoorziening en ICT, inkoop en de planning en control cyclus. Een goede bedrijfsvoering is voorwaarde voor het uitvoeren van en het 'in control' zijn over de primaire taken en bedrijfsprocessen. Het uiteindelijke doel is een bedrijfsvoering die ervoor zorgt dat de beschikbare middelen zo goed mogelijk renderen om de gewenste maatschappelijke effecten te halen.

Om dit doel te halen moet er flink in de bedrijfsvoering geïnvesteerd worden. Zeker nu vastgestelde nota's, visies en nieuwe wet en regelgeving geïmplementeerd worden en er nieuwe taken vanuit het Rijk op de gemeente afkomen. Dit maakt het werk in de primaire taken en bedrijfsprocessen steeds complexer en omvangrijker. Om die primaire processen goed te ondersteunen is er ook in 2023 gewerkt aan het blijvend versterken van de bedrijfsvoering.

Nota Bedrijfsvoering

Conform het advies van de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), zal voor de kaderstelling op het gebied van bedrijfsvoering een nota bedrijfsvoering moeten worden opgesteld en aan de raad worden voorgelegd. Door personele omstandigheden bij zowel Duo+ als Uithoorn zelf is dit niet in 2023 opgepakt, maar staat het op de planning voor het jaar 2024.

Organisatieontwikkeling en personeelsbeleid

In 2023 is verder uitvoering gegeven aan het organisatieplan Samen Blijven(d) Vernieuwen. In het kader daarvan hebben verschillende activiteiten plaatsgevonden. Het gaat hier bijvoorbeeld om (gemeentebrede) trainingen, zoals morele oordeelsvorming en datagedreven werken.

Mede als gevolg van het organisatieplan zijn twee extra strategische adviseurs aangenomen en zijn de twee secretariaten zo aangepast dat ze meer en beter de rest van de organisatie kunnen ondersteunen.

Het inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers is verder doorontwikkeld. Ook is er meer aandacht gegeven aan ontmoeten, vieren en verbinden, door zomer- en winteractiviteiten te organiseren die daaraan bij hebben gedragen. Er is aandacht gegeven aan persoonlijke ontwikkeling van medewerkers waarbij iedereen een gesprek heeft gehad met een leidinggevende. Ook is flexibele beloning actief en transparant ingezet.

Het managementteam is een traject gestart voor het ontwikkelen van individueel leiderschap om dit verder effectief in te zetten in het collectief van het MT en ten behoeve van de organisatie.

In 2023 is veel gebruik gemaakt van recruitment om werknemers te werven. Dit heeft gewerkt. Ultimo 2023 is de samenwerking met Werken in het Westen (platform voor opleidingen en vacatures) gestopt. Een projectgroep van DUO-gemeenten en Duo+ is gestart met het onderzoeken van nieuwe mogelijkheden voor arbeidsmarktcommunicatie die passend zijn voor de toekomst, zoals het ontwikkelen van een eigen werken-bij website eventueel gekoppeld aan de eigen gemeentelijke website

Financiën

Accountant wisseling, verbeterproces P&C en tijdschrijven

Na een lang traject van een Europese aanbesteding zijn in 2023 de accountantsdiensten gezamenlijk voor Ouder-Amstel, Diemen en Uithoorn aanbesteed. Vanaf het boekjaar 2023 zal de controle uitgevoerd worden door BDO accountants. In het kader van het In Control Statement zal deze controle ook anders plaatsvinden. Het voorgaande zal invloed hebben op de werkzaamheden voor de Planning en Controlcyclus, de Verbijzonderde Interne Controle door Duo+ en de eigen Interne Controle op gemeentelijke processen. Hiervoor hebben we het afgelopen jaar ingezet op het versterken van deze processen.

Duo+ schrijft inmiddels tijd voor onderdelen binnen het programma Buurt, op basis hiervan kunnen de afgenomen prestaties goed gemonitord en bijgestuurd worden. Het breder verankeren van tijdschrijven in de gehele Organisatie Duo+ is gezien ook de daarmee samenhangende kosten en het onzekere fiscale voordeel niet uitgevoerd.

Juridische Zaken

Afgelopen jaar heeft het team JZ zich kunnen versterken door het invullen van nog openstaande vacatures. Hiermee kan JZ zich verder ontwikkelen in hun uitvoerende taken en in hun adviserende rol. Nu de basis steeds meer op orde is kan JZ zich de komende tijd ook gaan werken aan het verbeteren van de juridische kwaliteitszorg in de organisatie.

Informatisering en automatisering (I en A)

Vervanging hardware

Het proces van vervanging van hardware is in 2023 binnen het beschikbare budget gecontinueerd. Dit is gebaseerd op een economische levensduur van computers, etc. van in beginsel vijf jaar en voor mobiele telefoons drie jaar.

Doorontwikkeling applicatiebeheer

Met de professionalisering van het functioneel applicatiebeheer is de kwetsbaarheid verminderd en de kwaliteit verbeterd. Hiervoor zijn structurele gesprekken geweest tussen de functioneel applicatiebeheerders en de gebruikers van de applicaties. De grootste uitdaging in 2023 was de software voor de Omgevingswet. In intensief en constructief overleg met de gebruikers is voor fasering van de implementatie van de software gekozen. Dit is goed verlopen.

Ondanks verloop en vergrijzing bij de medewerkers van applicatiebeheer is het personeelsbestand in 2023 op orde is gebleven. Dit is het gevolg van gerichte en geslaagde werving van nieuwe medewerkers.

Zaakgericht werken

Met het programma Informatie Huishouding Op Orde is er gewerkt aan het beter borgen van het zaakgericht werken om daarmee de kwaliteit van het werk te verbeteren en beter te archiveren. Door diverse oorzaken is het programma minder ver gevorderd dan was gepland. Hiervoor is eind 2023 de aanpak van het programma herijkt waarmee in 2024 een inhaalslag gemaakt kan worden.

Wel is er veel inzet gepleegd om het zaakgerichtwerken onder de aandacht te brengen en te stimuleren dat medewerkers het zaakgericht werken goed oppakken.

Omgevingswet

De software voor de ondersteuning van de Omgevingswet (hoofdzakelijk de applicatie Rx.Mission) is gefaseerd in gebruik genomen. Er is veel ondersteuning aangeboden aan

de gebruikersorganisatie om met behulp van deze software om te leren gaan met de nieuwe wet- en regelgeving. Gezien de complexiteit hiervan zijn we als organisatie nog lerende. Ook de software ondersteunt nog niet alle werkprocessen in voldoende mate en wordt ook in 2024 hiervoor nog doorontwikkeld.

Monitoring & Sturing

De ontwikkeling van het managementdashboard is een continu proces geweest via het project 'Monitoring & Sturing'. Na het vervolmaken van de dashboards Mens en Geld is er gewerkt aan het dashboard Werk. De bedoeling hiervan is het monitoren van de werkvoorraad in het zaakstelsel. Dit is nog niet uitontwikkeld en zal in 2024 verder doorontwikkeld worden.

Interne Dienstverlening

De werkzaamheden op facilitair gebied zijn in opdracht door het team Interne Dienstverlening van Duo+ uitgevoerd. Daarbij is gekeken hoe het hybride werken verder vormgegeven kan worden. Dit doen we op basis van de ervaringen die we momenteel opdoen met de afwisseling tussen thuis- en op kantoor werken. Op basis van die ervaringen wordt bepaald welke voorzieningen nodig zijn en welke ondersteuning geboden moet worden op kantoor en thuis. Hiervoor is er op de 1e verdieping van het gemeentehuis een upgrade plaatsgevonden van de kantoorinrichting. De 2e verdieping zal in 2024 volgen. Verder zijn de publiekshal en het bedrijfsrestaurant voorzien van nieuw meubilair, waarvan de kleur aansluit bij de raadzaal. Ook zijn de keuken en uitgiftebuffet van het restaurant gerenoveerd.

Uit veiligheidsoverwegingen zijn het aantal deuren met toegangscontrole uitgebreid en zijn de druppels is vervangen door een toegangsbadges.

Op de gemeentewerf heeft de kleedruimte een upgrade gehad en zijn er nieuwe moderne lockers geplaatst. De volledige vloer is vervangen en de camera's inclusief de Intercomm is vernieuwd.

Communicatie

In 2023 is verder gewerkt aan het verwezenlijken van de Communicatievisie. Hiervoor is in de 2e helft van 2023 de strategisch communicatieadviseur aangetrokken die dit nu verder kan gaan uitwerken. Tevens is er overleg geweest met Duo+ over hoe we de verschillende communicatie taken moeten beleggen. Dit proces loopt nog en zal in 2024 worden afgerond.

5.5.2 Ontwikkeling personeelslasten / formatie

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de formatie en personeelslasten van de gemeente Uithoorn.

Organisatie	Afdeling	Type lasten	Fte	R2022	B2023 primitief	B2023	R2023	Saldo
Bestuurlijke organisatie	Raad	Directe	23,0	325	360	346	341	5
	Burgemeester	Directe	1,0	153	153	158	159	-1
	Wethouders	Directe	3,0	291	301	301	303	-2
	Griffie	Directe	2,0	193	194	211	212	-1
Bestuurlijke organisatie			29,0	963	1.008	1.015	1.015	-0
Ambtelijke organisatie	Directie	Overhead	4,0	502	508	543	528	15
	Samenleving	Directe	33,4	2.547	2.850	2.989	2.864	124
	Wonen en Werken	Directe	22,6	1.430	2.198	2.272	1.738	533
	Organiseren	Overhead	7,0	450	721	761	589	173
Ambtelijke organisatie			67,0	4.930	6.277	6.565	5.720	845
Saldo			96	5.893	7.285	7.580	6.735	845

Directe personeelslasten	R2022	B2023 primitief	B2023 na wijziging	R2023	Saldo
Directe P-lasten in de bijdrage aan Duo+	9.351	9.832	10.627	10.581	46
Directe P-lasten in salarisbegroting van de gemeente	5.001	6.298	6.407	5.763	644
Totaal directe personeelslasten	14.353	16.130	17.034	16.344	690

Soort kosten	R2022	B2023 primitief	B2023 na wijziging	R2023	Saldo
Bedrijfsvoering algemeen					
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	7.713	7.986	8.771	8.403	367
Overige kosten	508	780	930	695	236
Salariskosten	992	1.289	1.343	1.132	212
Bedrijfsvoering huisvesting					
Gemeentehuis	599	651	685	803	-119
Gemeentewerf	117	129	139	188	-49
Totaal overhead	9.929	10.835	11.869	11.221	648

In bovenstaande tabel zijn de kosten van inhuur ten laste van vacaturruimte meegenomen onder de salariskosten

Indicatoren

Omschrijving	R2022	B2023	R2023
Aantal fte formatie per 1.000 inwoners	2,2	2,3	2,1
Aantal fte bezetting per 1.000 inwoners	1,9	2,0	2,0
Apparaatskosten per inwoner	€ 794	€ 841	€ 912
Kosten inhuur externen als % van totale loonsom + kosten inhuur externen	30%	8%	24%
Overhead als % van totale lasten (excl.reserves)	11%	13%	12%
Overhead uitgedrukt in % van directe P-lasten (incl. inhuur t.l.v. vacaturruimte)	62%	68%	69%

*1Aantal vacatures: In de prognose is geen rekening gehouden met extra uitstroom wegens pensioengerechtigde leeftijd (vergroezing).

Definitie indicatoren

Formatie: de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de gemeente voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari in verhouding tot het aantal inwoners.

Bezetting: het daadwerkelijke aantal fte dat werkzaam is voor de voor het ambtelijk apparaat van een gemeente, inclusief de boventallige medewerkers in verhouding tot het aantal inwoners.

Apparaatskosten: alle apparaatskosten in verhouding tot het aantal inwoners

Externe inhuur: lasten inhuur externen als percentage van de som van de totale loonsom en de lasten inhuur externen

Overhead: het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces

5.5.3 Rechtmatigheid

Goedkeuringstolerantie en rapportagegrens

In de financiële verordening 212 is vastgelegd dat het college aan de raad rapporteert over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves. Voor de jaarrekening 2023 is de verantwoordingsgrens daarmee € 3.099.000.

Het college rapporteert in de paragraaf bedrijfsvoering over geconstateerde rechtmatigheidsfouten groter dan € 100.000.

Op basis van de financiële verordening artikel 12 is het uitgangspunt dat iedere afwijking binnen een programma van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd, tenzij:

- a. de omvang van de overschrijding kleiner is dan € 100.000
- b. de overschrijding geheel of grotendeels wordt gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten en of een onttrekking uit een reserve
- c. sprake is van een overschrijding bij een open einde (subsidie)regeling
- d. de overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage (1e en 2e Turap en Slotwijziging)
- e. die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat dieten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd
- f. dit activiteiten zijn welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt, geconstateerd na verantwoordingsjaar
- g. er afwijkingen zijn op investeringskredieten onder € 25.000; dit geldt per investering afzonderlijk
- h. er sprake is van afwijkingen aan de inkomstenkant (baten)
- i. de overschrijding is ontstaan na de 2e tussentijdse rapportage, maar waarover de raad geïnformeerd is via een raadsbericht vóór de behandeling van de jaarrekening

Een overschrijding op een investeringsbudgetten is onrechtmatig bij afwijkingen voor het lopende begrotingsjaar op programma vanaf 5%, met een minimum van € 25.000, op investeringsbudgetten tot € 2 miljoen. Bij overschrijdingen op investeringsbudgetten vanaf € 2 miljoen geldt dat bij afwijkingen groter dan € 100.000

Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de raad, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Onrechtmatigheid

Er is voor € 528.000 aan onrechtmatigheden geconstateerd. Deze onrechtmatigheden passen in zijn geheel binnen het beleid van de gemeente Uithoorn.

Omschrijving	Bedrag x € 1.000
Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's	
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	528
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	
3.Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	528
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geuid vermeld en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	528
5.Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	-
Voorwaarden criterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	702
M&O Criterium	
Geen bevindingen	

Onrechtmatigheden investeringskredieten

Op de investeringskredieten is voor € 528.000 aan onrechtmatigheden geconstateerd. Deze onrechtmatigheden vallen in zijn geheel binnen het beleid van de gemeente Uithoorn.

Specificatie overschrijdingen investeringen

Omschrijving	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
Overschrijding jaarbudget binnen het gevoteerde investeringsbedrag	2.168	2.670	-503
Wiegerbruinlaan vervangen Vijzelgemaal	536	750	-214
Woningbouwontwikkeling bij Vakcollege Thamen	156	192	-36
Parkeerterrein Gemeentehuis	-	156	-156
Herinrichting DC De Kwakel	950	1.007	-57
Herhuisvesting scouting	-	5	-5
Investeringsbijdrage CV ketel en klimaatregeling sporthal KDO	-	4	-4
Alfons Arienslaan vervangen vijzelgemaal	33	36	-4
De Kwakel centrum vervangen riolering Fase VB	460	481	-21
Verbeteren drukriolering en ontsluiten op de hoofd	33	35	-1
Vervanging riolering Oranjebuurt fase 1	-	4	-4
Overschrijdingen onder € 25.000	531	557	-26
Woningbouwontwikkeling bij De Vuurvogel	15	18	-3
Bijdrage aan derden Stadsregio - Uithoornlijn 2022	448	464	-16
Duurzaamheidslening SVN	-	1	-1
Schoonmaakrobot De Scheg	39	40	-2
Vervanging gedeelte dak Laan van Meerwijk	29	33	-4
Saldo	2.699	3.227	-528

De onrechtmatigheden die passend binnen het vooraf vastgestelde beleid van de gemeente Uithoorn en worden daarmee als acceptabel aangeduid. Deze bestaan uit een tweetal onderdelen:

- Overschrijdingen in een een jaarschijf waarvan het totaalkrediet toerijkend is (totaal € 503.000)
- Overschrijdingen onder de grens van € 25.000 (totaal € 26.000)

De belangrijkste afwijkingen worden onderstaand toegelicht.

Overschrijdingen in een een jaarschijf waarvan het totaalkrediet toerijkend is

- Investeringsbijdrage CV ketel en klimaatregeling sporthal KDO: Het budget is in november 2023 toegekend bij de programmabegroting 2024. De factuur is uit december 2023.
- Herhuisvesting scouting: Het budget is toegekend via een apart raadsvoorstel in 2022, dit budget is doorgeschoven naar 2024.
- Parkeerterrein Gemeentehuis: Op 02-11-2023 is hiervoor budget toegekend. Dit is geheel in 2024 verwerkt.
- Herinrichting DC De Kwakel: Dit betreft een reeds toegekend budget, maar in een andere jaarschijf. Bij de 1^e turap 2023 is een budgettophoging aangevraagd en is dit verdeeld over de jaren 2023 en 2024.

De onderstaande investeringen vallen binnen de ruimte van het totaal aan rioleringsinvesteringen:

- Alfons Ariënslaan vervangen vijzelgemaal
- Wiegerbruinlaan vervangen Vijzelgemaal
- De Kwakel centrum vervangen riolering Fase VB
- Verbeteren drukriolering en ontsluiten op de hoofdpst
- Vervangen riolering Oranjebuurt fase 1

Onderstaande investeringen zijn feitelijk geen investering, maar een grondexploitatie waarbij hogere inkomsten staan tegenover de hogere uitgaven:

- Woningbouwontwikkeling bij de Vuurvogel
- Woningbouwontwikkeling bij Vakcollege Thamen: Op 29-06-2023 is een krediet van € 400.000 toegekend aan voorbereidingskosten voor de periode 1-1-2023 tot en met het tweede kwartaal 2025 en valt het daarmee ook onder het overschrijden van een jaarschijf, maar binnen het toegekende budget

Overschrijdingen onder de grens van € 25.000

In de financiële verordening een uitzondering opgenomen voor overschrijdingen van investeringskredieten onder de grens van € 25.000. Vanwege de geringe afwijking worden de afwijkingen niet nader gespecificeerd, dit geldt voor de volgende investeringen:

- Woningbouwontwikkeling bij De Vuurvogel
- Bijdrage aan derden Stadsregio - Uithoornlijn 2022
- Duurzaamheidslening SVN
- Schoonmaakrobot De Scheg
- Vervanging gedeelte dak Laan van Meerwijk

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium geeft aan of alle financiële beheershandelingen zijn verricht in overeenstemming met (externe en interne) wet- en regelgeving. In onderstaand overzicht wordt per proces de afwijking hierop aangegeven. Afwijkingen boven € 100.000 worden apart toegelicht.

Omschrijving	Bevinding	Onrechtmatig
Proces	Toelichting	
Inkoop en aanbesteding	Kosten stijgen boven de Europese aanbestedingsgrens	702
Totaal voorwaardencriterium		702

Proces	Bevinding	Bedrag
Inhuur boven de aanbestedingsgrens		
Inkoop en aanbesteding	PromaVer	102
Inkoop en aanbesteding	Inverto Consultancy BV	116
Inkoop en aanbesteding	Sweco Nederland B.V.	301
Overig boven aanbestedingsgrens		
Inkoop en aanbesteding	Verhoef Recycling BV	123
Inkoop en aanbesteding	Sulo Nederland B.V.	60
Totaal		702

Toelichting

Door de inzet van de broker per 1 december 2023 is de verwachting dat onrechtmatigheden ten aanzien van inhuur zich niet meer voor zullen doen. Voor de inkopen is een formulier ontwikkeld waardoor de kans op fouten bij de aanbesteding voorkomen kunnen worden.

Misbruik en Oneigenlijkgebruik (M&O) criterium

Bij de gemeente Uithoorn is er nog geen vastgesteld M&O-beleid. Binnen dit beleid zal ook aandacht worden besteed aan fraude- en risicobeheersing, aangezien de laatste frauderisicoanalyse uit 2022 dateert. Veel bedrijfsvoeringsprocessen zijn ondergebracht bij Duo+. Voor Duo+ zijn de laatste frauderisicoanalyses vastgesteld voor de jaren 2023 en 2024, waarmee de grootste risico's zijn ondervangen. De planning is om het M&O-beleid in 2024 op te stellen en bestuurlijk te bekrachtigen.